

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Fiszka źródłowa

Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi (ADHD)

Sekcja modułu / D

1. Tematyka

Dzisiejsza rzeczywistość

W ostatnich latach w badaniach nad etiologią i skutecznym leczeniem ADHD dokonano znacznego postępu na poziomie międzynarodowym. Jednak badanie tej choroby nie jest łatwe, ponieważ to problem multidyscyplinarny – dotyczy kilku dziedzin, takich jak pediatria, psychiatria, psychologia, neurologia, pedagogika i epidemiologia, a więc występują różne trudności metodologiczne.

W Grecji to zaburzenie nie jest poprawnie rozumiane, co skutkuje niedostateczną wiedzą o problemach przeżywanych przez dzieci z ADHD, takich jak trudności w uczeniu się i zaburzenia behawioralne (Kakouris i Maniadaki, 2000). Choć to powszechny problem, ADHD wciąż nie jest akceptowane we wszystkich grupach naukowych i społecznych. Na przykład duży odsetek nauczycieli wciąż kwestionuje istnienie tego zaburzenia, uważając, że ADHD to forma zachowania wynikająca z braku wychowania.

2. Kontekst

ADHD (Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi) to zaburzenie rozwojowe o etiologii organicznej, które ma miejsce we wczesnym dzieciństwie i trwa zazwyczaj aż do wieku dorosłego w różnych okolicznościach i warunkach, które może spowodować poważne trudności zarówno dla dziecka, jak i dla środowiska, w którym dziecko dorasta. Dokładniej mówiąc, ADHD wpływa na koncentrację dziecka, jego funkcjonowanie fizyczne i charakteryzuje je nadpobudliwość i impulsywne zachowanie (Casucho & Manidaki, 2000). Zdarza się u 5-7% dzieci szkolnych, w proporcji 3:1 (chłopcy – dziewczynki). Jednak wielu naukowców uważa, że występowanie jest jednakowe u obu płci, z tym że dziewczęta rzadziej są nadpobudliwe i lepiej kontrolują to zaburzenie, dlatego mogą być zdiagnozowane później lub w ogóle.

Najlepsze praktyki dla nauczycieli

Organizacja klasy:

- To ważne, by uczeń z ADHD siedział możliwie blisko nauczyciela, ale nie był odizolowany od innych uczniów.
- Ławka ucznia z ADHD powinna znajdować się możliwie daleko korytarza, okien, kaloryferów i innych źródeł mechanicznego hałasu, aby uniknąć bodźców wzrokowych i słuchowych mogących odwrócić uwagę ucznia od pracy.
- Uczniom z ADHD jest łatwiej, jeśli usiądą obok dobrego ucznia, który będzie wywierał na nich dobry wpływ.

Organizacja lekcji:

- Wprowadzenie głównej idei lub słów kluczowych przed przedstawieniem lekcji.
- Prezentacje muszą być krótkie.
- Lekcję można podzielić na krótsze części.
- Upraszczaj złożone pojęcia.
- Unikaj skomplikowanych poleceń.
- W prowadzeniu lekcji możesz wykorzystać materiały audiowizualne, np. zdjęcia, filmy.
- Wymagaj aktywnego zaangażowania od ucznia z ADHD w lekcji (np. może on pisać słowa kluczowe).
- Kiedy piszesz dużą ilość informacji na tablicy, używaj jaskrawych kolorów do zakreślania najważniejszych punktów.

Przygotowywanie ćwiczeń i sprawdzianów:

- Upewnij się, że uczniowie rozumieją instrukcje, zanim zaczną pisać.
- W razie konieczności powtórz instrukcję spokojnym głosem, możesz też poprosić ucznia z ADHD o powtórzenie ich za Ciebie.
- Jasno formułuj pytania.
- Możesz podkreślać słowa kluczowe lub poprosić uczniów, by je podkreślali, kiedy rozdajesz im sprawdziany.

- Lepiej jest częściej robić mniejsze sprawdziany i unikać dużych testów.

Wspieranie zorganizowanego zachowania:

- Ustal codzienną rutynę w klasie.
- Codziennie rozpisuj plan lekcji na tablicy.
- Pokaż dzieciom, że cenisz organizację, i dawaj im pięć minut dziennie na organizację przestrzeni na ławce i swoich książek. Zachęcaj uczniów do organizacji, codziennie nagradzając najbardziej zorganizowanego ucznia.
- Zasady w klasie muszą być jasne i proste.
- Zachowaj spokój i powtórz zasadę, jeśli to konieczne, unikając sytuacji konfliktowych z uczniem.
- Jeśli to możliwe, możesz zawrzeć indywidualną „umowę” z uczniem z ADHD.

Wzmacnianie socjalizacji:

- Poprawianie relacji między uczniem z ADHD i jego kolegami z klasy.
- Zachowaj szacunek i nie poniżaj ucznia przy innych dzieciach. Pozostałe dzieci będą myślały, że też mogą poniżać tego ucznia. (Podręcznik centrum edukacji pediatrycznej, 5. dzielnica Aten, Ministerstwo Zdrowia, str. 8-11)

3. Cel

Nauczyciel powinien odgrywać rolę mediatora pomiędzy środowiskiem szkolnym a uczniem.

- Skuteczne nauczanie wymaga stworzenia warunków w środowisku, które umożliwią uczniom jak najlepsze wykorzystanie ćwiczeń szkolnych. Jednocześnie skuteczne nauczanie sprawia, że ich trudności stają się mniej istotne.
- Pamiętaj, że dzieci z ADHD zazwyczaj uczą się łatwiej, kiedy mogą odgrywać role albo wykonywać ćwiczenia kinestetyczne i z użyciem rąk.
- Cele skutecznego nauczania to także zwiększenie zdolności, rozwój podstawowych umiejętności, utrzymanie samooceny, wzmocnienie socjalizacji, ochrona innych dzieci, by nie czuły się zaniedbywane.

(http://www.gkoltsiou.gr/el/article_groups/9/articles/48-slash)

4. Ograniczenia

Szkolenia kadry pedagogicznej (i nie tylko) nie powinny (i nie mogą) skupiać się tylko na nauce umiejętności czy zdobywaniu wiedzy. Takie szkolenie nie może być początkowym szkoleniem.

5. Perspektywy

Celem jest danie nauczycielom możliwości aktywnego wykorzystania wiedzy w celu rozwoju programu nauczania i zróżnicowania go w zależności od potrzeb grupy.